

Az Alkotmánybíróság részére

A Budai Központi Kerületi Bíróság
mint elsőfokú bíróság útján

1021 Budapest, Budakeszi út 51/B.

1525 Budapest, Pf.: 223.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>W/2819-0/2015</i>	
Erkezett: <i>2015 SZEPT 02.</i>	
Előadó: <i>1-2</i>	Kezelőiroda: <i>PI</i>
Melléklet: <i>2</i> db	

+ 1 bírósági arca

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27.§ a)-b) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő:

Kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 117.Pf.633.168/2015/6. számú ítéletének, valamint a Budai Központi Kerületi Bíróság mint elsőfokú bíróság 5.P.XII.21.479/2014/16. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mert az ítéletek sértik az Alaptörvénynek az indítványunkban felsorolt rendelkezéseit.

[REDACTED] felperes és
[REDACTED] alperes
között kölcsön illetve jogalap nélküli gazdagodás visszafizetése iránt folyt.

Kérjük a t. elsőfokú bíróságot, hogy az ítélet végrehajtását a Pp. 359/C. § (1) bekezdése alapján függesse fel.

Ennek indokaként előadjuk, hogy az ítélet végrehajtása veszélyeztetné a felperesi cég működését, ezért a felperesi cég csak abban az esetben tudja működésképesen megvárni az alkotmányjogi panasz eljárást, ha az ítélet addig nem kerül végrehajtásra.

Az elsőfokú bíróság – a tárgyalási jegyzőkönyvek újabb, de most már figyelmes elolvasása után – meggyőződhet róla, hogy a 200.000,-Ft-os részlet visszafizetésének megállapítása iratellenes, a másodfokú bíróság eljárása pedig – mivel ezzel a felperesi cég külön kérésére sem foglalkozott – feltűnően tisztességtelen volt, amire tekintettel az Alkotmánybíróság – valószínűleg, a felperesi cég szempontjából remélhetőleg – meg fogja semmisíteni az ítéleteket. A felperesi cég számára feltűnően méltánytalan lenne egy ilyen súlyosan jogsértő ítélet végrehajtását, és ezzel a felszámolását is elszenvednie. Ezért az ítélet végrehajtása

aránytalanul súlyosabb következményt okozna a felperesi cégnek, mint a végrehajtás elmaradása az államnak és az alperesnek.

Kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmünknek nem ad helyt, akkor a Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján hívja fel az elsőfokú bíróságot az ítélet végrehajtásának felfüggesztésére.

I. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés(ek), bírói döntések megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése (a jogerős ítélet kézhezvételének időpontja stb.):

a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 117.Pf.633.168/2015/6. számú ítélete

Az ítélet átvételének időpontja: 2015.07.01.

Az alkotmányjogi panasz beadásának határideje (60 nap): 2015.08.30.

a Budai Központi Kerületi Bíróság mint elsőfokú bíróság 5.P.XII.21.479/2014/16. számú ítélete

II. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

XIII. cikk (1) bekezdés (tulajdonhoz való jog)

XXVIII. cikk (1) bekezdés (pártatlan, tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz (eljáráshoz) való jog, ami magába foglalja a döntés megfelelő indokolásához való jogot is)

III. A közvetlen érintettség kifejtése (az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, bírói döntés esetén a pertörténet röviden, az ügyben hozott bírói döntések stb.):

Összefoglaljuk a panasz lényegét:

1. A 200.000,- Ft-os részlet alperes általi visszafizetésének megállapítása iratellenes
2. A megbízótól származó átutalás a felperesi cég bevétele. Az alperest esetlegesen megillető bevétel egy ettől teljesen független, másik kérdés, amit a felperesi cég nem vitt a perbe.
3. Az elsőfokú ítélet ténymegállapítása tartalmazza, hogy a szerződés és a teljesítési igazolás a felperesi cég nevére szól, ezért azok becsatolásának hiányára nem lehet alapozni az ítéletet.
4. Egyébként is, ha a bíróság a csatolás hiányára alapozza az ítéletet, akkor a Pp. 3. § (3) bekezdésének 3. mondata szerint a bíróság köteles előre tájékoztatást adni a konkrét, bizonyításra szoruló tényről, amit a csatolás esetén elfogadna, de egyébként nem.

5. A Pp. 163. § (2) bekezdése szerint a bíróság valóban fogadhat el olyan tényt, amit a felek egyezően adnak elő, és ebben kételye nem merül fel, tehát elfogadhatta tényként – és amúgy el is fogadta – a szerződések és teljesítési igazolások létezését.

6. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint egy tényt általában annak kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy a bíróság valóban fogadja el. Az alperes volt az, aki először hivatkozott a saját teljesítésére, ezért ezt neki bizonyítania kell, de a saját nevére szóló szerződést nem csatolt, ehelyett a bíróság ténymegállapítása szerint a felperesi cég nevére szóló szerződésekre, teljesítési igazolásokra hivatkozott mint ami igazolná a saját nevében történő teljesítését. Ez ellentmondás.

7. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a tényállást a bíróság a felek előadásának és a bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, és ezért az megállapítható, hogy a felperesi cég teljesített, nem pedig az, hogy az alperes teljesített a saját nevében.

8. Az alperes adóbevallása elmaradásának jelentősége van, mert igazolja, hogy nem a saját bevételének tekintette a kapott összeget (a bevallás elmaradása nem feltétlenül jelenti azt, hogy az alperes adócsaló, hanem jelentheti azt is, hogy nem a saját bevételének tekintette).

9. Az e-mail-ek alapján az átutalás összegében megállapodtak a felek, de jogcímben nem. Ha nincs jogcím, akkor a jogalap nélküli gazdagodás megállapítható. Ha az alperes arra hivatkozik, hogy a pénzt megtarthatja, akkor bizonyítania kell a jogcímét. Az alperes megbízásra hivatkozott, így bizonyítania kell, hogy a saját nevében megbízási szerződést kötött, és azt is, hogy kivel. A bíróság megbízási jogcímet állapított meg, de azt nem állapította meg, hogy kivel kötött volna az alperes megbízási szerződést, hiszen megbízási díj csak megbízási esetén jár.

10. Azt nem állapíthatja meg a bíróság, hogy a felperesi cég és az alperes abban állapodott volna meg, hogy a felperesi cég olyan – fiktív – számlát állítson ki, ami nem a felperesi cég teljesítésén alapul. Ha viszont a számla a felperesi cég teljesítésén alapul, akkor nyilvánvaló, hogy a felperesi cég teljesített, és így a megbízótól származó összeg értelemszerűen a felperesi céget illeti, nem pedig az alperest, ezért az ítélet ellentmondásos.

11. A másodfokú bíróság a tárgyaláson indokolatlanul nem engedélyezte hangfelvétel készítését.

Ezek miatt a bíróság megsértette a felperesi cégnek a pártatlan, tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz való jogát. Azzal pedig, hogy a felperesi céget megbízási díjként megillető összeget az alperes megbízási díjának minősítette, megsértette a felperesi cég tulajdonhoz való jogát.

A pertörténet:

2012.06.28-án a felperesi cég 19.140.483,- Ft-ot átutalt az alperes banszámlájára, a felperesi cég állítása szerint szóbeli kölcsönszerződést követően, és elsődleges kereseti kérelmeként ezt kérte megállapítani. 2012.07.09-én az alperes visszafizetett a felperesi cégnek 7.096.000,- Ft-ot, azonban a második kikötött – eredetileg az e-mail-ek alapján 2012.12.13-i,

de a per során és az ítéletben dec.20-i esedékességgel szereplő 200.000,- Ft-os – részlet, és az ezek után még fennmaradó rész, valamint a törvényes kamatok visszafizetését megtagadta.

A pert megelőzően, 2013.06.10-én a felperesi cég tértivevényes levélben felszólította az alperest a visszafizetésre, melyre az alperes egyáltalán nem reagált.

A felperesi cég 2014.03.31-én bírósági keresetet terjesztett elő.

Az alperes a per során kezdetben csak a kölcsön tagadásával védekezett, azt állítva, hogy sem ilyen, sem más összegű kölcsönt nem kért és nem kapott, majd pedig később védekezést váltott, és már azt állította, hogy azért nem kell visszafizetnie a kapott összeget, mert az a saját bevétele. Az alperes azt állította, hogy [REDACTED] Kft.-től mint megbízó cégtől a felperesi cég részére átutalt összeg az alperes saját bevételét képezi, ami az alperesnek a megbízó cég részére végzett munkájának az ellenértéke, és a megbízó cég az alperes teljesítésének ellenértékét fizette meg a felperesi cég részére az alperes megbízási díjaként, ezért a pénz az alperest illeti.

A felperesi cég az alperes ezen védekezési formájára azt nyilatkozta, hogy a megbízó cég részére elvégzett munkának, valamint a munka ellenértékének nincs köze a perhez, a felperesi cég és az alperes között nem jött létre olyan megállapodás, hogy a megbízótól származó pénz az alperes bevétele lenne, és sem a megbízótól a felperes számlájára érkező utalás, sem a felperesi cégtől az alpereshez érkező átutalás nem az alperest megillető bevétel volt. A felperesi cég elismerte, hogy a munkát az alperes és/vagy barátai végezték el, azonban hangsúlyozta, hogy ez nem jelenti azt, hogy ők a munkát a saját nevükben végezték volna el, ezért a teljesítés természetesen a felperesi cég nevében történt, tekintettel arra, hogy a megbízó cég a felperesi céggel kötött a feladatra megbízási szerződést, nem pedig az alperessel és/vagy a barátaival.

Tekintettel arra, hogy az alperes tagadta a kölcsönszerződés létrejöttét, a felperesi cég másodlagos kereseti kérelemként jogalap nélküli gazdagodás címén kérte az alperes kötelezését az alperesnél maradt összeg visszafizetésére, a törvényes kamatokkal együtt.

A felperesi cég előadta, hogy az alperesnek nincs jogcíme az összeg megtartására, tekintettel arra, hogy a felperesi céggel kölcsön jogcímben, és nem más jogcímben állapodott meg. Ezért az alperes ezt abban az esetben sem tarthatja meg, ha a kölcsön jogcím nem állapítható meg. Az e-mail-ek nem bizonyítanak olyan jogcímet, hogy az átutalás az alperes megbízási díja vagy esetleg valami más olyan jogcímű kifizetés lenne, ami feljogosítja az alperest az összeg megtartására. Végeredményben tehát az átutalás összegéről van, de a jogcímről – az alperes tagadása miatt – nincs bizonyíték, ezért azt az alperesnek – jogcím hiányában – vissza kell fizetnie.

A felperesi cég bizonyítási indítványt tett, amivel azt kívánta bizonyítani, hogy az alperes sem a saját bevételeinek tekintette a felperesi cégtől kapott összeget, de ezt az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte, de a másodfokú bíróság sem indokolta meg elfogadhatóan.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet indokolása nem tartalmazza a bizonyítási indítványunk mellőzésének okát, ami sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését, és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunkat.

Tényállásként a bíróság ellentmondásos megállapításokat tett. Például egyrészt megállapította, hogy a felek egybehangzóan állították, hogy megállapodtak abban, hogy a felperesi cég szerződést köt a megbízó céggel, másrészt azt is megállapította, hogy nem a felperesi cég, hanem az alperes teljesített a megbízó cég megbízásából. Nyilvánvaló ellentmondás van a között, hogy a felek egybehangzóan állítják, hogy a felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel – valamint azt is egybehangzóan állítják, hogy a megbízó cég a teljesítési igazolást a felperesi cég részére kiadta –, és a között, hogy a bíróság azt állapítja meg, hogy nem is a felperesi cég teljesített, hanem az alperes teljesített a szakértői csoportja nevében.

Azt is megállapította a bíróság, hogy a megbízó cég a teljesítési igazolásokat a felperesi cég nevére kiállította, majd – kicsit zavaros mondatszerkesztéssel – azt is megállapította, hogy ezt követően a felperesi cég kiállította a számlákat a megbízó cég nevére – azaz a számlán feltüntetett szállító a felperesi cég, a vevő pedig a megbízó cég volt –, amire tekintettel a megbízó cég fizetett a felperesi cégnek.

A bíróság megállapította, hogy 2012.12.20-án az alperes visszafizetett 200.000,- Ft-ot. Ez a megállapítás azonban iratellenes, mert a felperesi cég ilyet nem állított, és az alperes sem állított ilyet. A másodfokú bíróság ráadásul nem is foglalkozott ezzel a ténnyel. Ezért megállapítható, hogy jogsértő magatartást tanúsított mindkét fokú bíróság. Önmagában emiatt egyértelműen megállapítható, hogy mindkét szintű bírósági eljárás tisztességtelen volt. A másodfokú bíróság eljárása ráadásul kirívóan tisztességtelen volt, mert a felperesi cég a fellebbezésében az iratellenességre külön hivatkozott. A másodfokú ítélethirdetést követően, amikor a felperesi cég rádöbbsent, hogy a másodfokú bíróság a szóbeli indokolásból kihagyta a 200.000,- Ft kérdését, és erre rákérdezett, az előadó bíró a tanácselnököt megelőzve rávágta, hogy: „Vége a tárgyalásnak!”, ahelyett, hogy elsüllyedt volna szégyenében. Ezek után még megdöbbsentőbb – és tükrözi a másodfokú bíróság szakmai és emberi hozzáállását –, hogy a leírt másodfokú ítélet sem tartalmazza a másodfokú bíróság álláspontját a 200.000,- Ft-os részlet kérdéséről.

A felperesi cég szerint alátámasztja, hogy az alperes nem tekintette a saját bevételeinek a felperesi cégtől az alperesnek átutalt összeget az a tény is, hogy az alperes nem adott be 2012. évre vonatkozóan személyi jövedelemadó (SZJA) bevallást. Nyilvánvaló, hogy abban az

esetben, ha a saját bevételének tekintette volna, akkor SZJA bevallást adott volna be az adóhatóságnak.

Továbbá alátámasztja ezt az is, hogy az alperes maga állította, hogy a felperesi cég bevételeként tüntette fel a megbízó cégtől a felperesi céghez átutalt összeget, amikor az alperes az állítása szerint elkészítette a felperesi cégnek az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) bevallását.

Természetesen ezen összeg a felperesi cég szerint is a felperesi cég bevétele, és ennek megfelelően készítette el a felperesi cég az EVA bevallását annak idején (amúgy az EVA bevallást nem az alperes készítette el, de amit készített, az igazolja, hogy az alperes is a felperesi cég bevételének tekintette az összeget).

A felperesi cég hivatkozott arra is, hogy a bíróság azért sem állapíthatja meg azt, hogy nem a felperesi cég teljesített, mert akkor a felperesi cég által kiállított számla egy teljesítés hiányában kiállított, fiktív számla lenne, ami jogszabályba (ÁFA tv. 169. § e) pontja, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 166. § (2) bekezdése) ütközik, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis.

Egyébként pedig az EVA törvény 5. § (1) bekezdése alapján a felperesi cég nem köteles adót fizetni olyan összeg után, ami nem a saját bevétele, ezért visszaigényelheti az EVA összegét, ami így azt jelentené, hogy senki sem adózik a bevétel után. Adófizetés hiányában azonban nyilvánvalóan jogszabályba ütköző helyzetet eredményez az ítélet, ezért a bíróság nem állapíthatja meg, hogy a bevétel nem a felperesi cégé.

A másodfokú bíróság nem reagált erre az érvre sem, amivel szintén megsértette a felperesi cégnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. A per lényeges kérdéseire adott válaszok elkerülése, indokolatlan kihagyása az indokolási kötelezettség megsértését, és a tárgyalás tisztességtelenségét jelenti.

A másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, mert azzal egyértett.

IV. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

Jelen beadványunkban hivatkozunk minden korábbi tényállításunkra és jogi érvelésünkre, és kérjük azoknak is a figyelembe vételét jelen alkotmányjogi panaszunk további indokolásaként.

Mindkét ítélet igénytelen, és ellentmondásokat tartalmaz, és már csak emiatt is sérti a felperesi cégnek a pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Mivel a bíróság a felperesi cég bevételét úgy minősítette, hogy az nem is a felperesi cég bevétele, hanem az alperest illető bevétel, ezzel megsértette a felperesi cégnek a tulajdonhoz való jogát.

1. A 200.000,- Ft-os részletet az alperes nem fizette vissza

Az elsőfokú ítélet azt állapítja meg, hogy a felperesi cég úgy nyilatkozott, hogy az alperes visszafizette, azonban a jegyzőkönyv éppen az ellenkezőjét tartalmazza, ezért az elsőfokú ítélet sérti a felperesi cég tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

A másodfokú ítélet egyáltalán nem tér ki a 200.000,- forintos visszafizetés hiányára, emiatt a másodfokú ítélet még nyilvánvalóbban sérti a felperesi cég tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, tekintve, hogy erre a fellebbezésében kifejezetten hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság – iratellenesen, ráadásul többször is – megállapította, hogy az alperes 2012.12.20-án visszafizetett egy 200.000,-Ft-os részletet a felperesi cég részére, és ezt – a bíróság szerint – a felperesi cég adta elő.

„Alperes ezt követően 2012. decemberében megfizetett a felperesi cég részére 200.000,-Ft-ot.” (elsőfokú ítélet 3. oldal 1. bekezdés)

„A felperes kereseti kérelme összegszerűsége alátámasztására előadta, hogy a kölcsön törlesztéseként alperes 2012. július 9-én visszafizetett részére 7.096.000,-Ft-ot, majd ezután 2012. december 20-án 200.000,-Ft-ot, majd ezt követően a felperes állítása szerint a továbbiakban visszafizetést alperes nem teljesített a felperesi cég részére.” (elsőfokú ítélet 3. oldal. 2. bekezdés).

„A felperesi tényelőadás szerint a kölcsön törlesztéseként alperes 2012. július 9-én visszafizetett részére 7.096.000,-Ft-ot majd ezután 2012. december 20-án 200.000,-Ft-ot.” (elsőfokú ítélet 5. oldal utolsó mondat)

„A felperes által állított további 200.000,-Ft összegű alperesi fizetés sem a kölcsön törlesztésének 2. részlete volt, hanem a megállapodás alapján az felperesi cégen keresztül számlázott, bevételként feltüntetett összeg után az iparüzési adó mértéke, melyet a felperesi törvényes képviselő kért alperestől 2012.06.28-i e-mailben.” (elsőfokú ítélet 7. oldal utolsó mondata)

Azonban a per során a felperesi cég ennek éppen az ellenkezőjét adta elő, azaz, hogy a 200.000,- Ft nem került visszafizetésre. A 2014.10.10-i jegyzőkönyv 3. oldalán ez áll: „Ugyanakkor megállapodtunk abban is, hogy a második törlesztő részlet 2012. december 20-án lesz esedékes, ez 200.000,- Ft. ... Az első törlesztő részletet alperes megfizette, de a második részletet, ami 2012. december 20-án lett volna esedékes, azt nem fizette meg.”

Egyébként az alperes sem állította, hogy visszafizette volna a 200.000,- Ft-os részletet.

Ezzel az elsőfokú bíróság megsértette a felperesi cégnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

Erre a visszas ténymegállapításra tett még rá egy lapáttal a másodfokú bíróság. Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperesi cég előadta, hogy a 200.000,- Ft-os részlet nem került visszafizetésre, annak megállapítása iratellenes, ilyen nyilatkozatot a felperesi cég nem tett, az alperes egyébként sem bizonyította, ezért a bíróság nem állapíthatta volna meg ennek megtörténtét. Ezzel a bíróság megsértette a Pp. 163. § (2) bekezdését, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunkat.

A másodfokú bíróság erről tudomást sem vevé hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. Az elsőfokú bíróság ezen megállapítása egyértelműen jogsértő, a másodfokú bíróság eljárása ráadásul minősíthetetlenül tisztességtelen.

A másodfokú bíróság eljárása háromféle lehetett:

- a) Ha a másodfokú bíróság nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, akkor ezzel megsértette a felperesi cégnek a fellebbezésének érdemi elbírálásához és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- b) A másodfokú bíróság megállapította – az ítéletből legalábbis ez tűnik ki –, hogy helyes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, mert a másodfokú bíróság szerint is azt adta elő a felperesi cég, hogy az alperes visszafizette, bár ezt a másodfokú bíróság valamiért nem indokolta. Ebben az esetben a helytelen megállapítás miatt a másodfokú bíróság a leírt szöveget – a felperesi cég tényelődését a 200.000,- Ft-ról – megfelelően értelmezni nem tudó bírókból állt. Az indokolás elmaradása önmagában sérti a felperesi cégnek a tisztességes eljáráshoz való jogát, amit a tényállás helybenhagyása tovább tetéz.
- c) Ha a másodfokú bíróság felismerte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helytelen, akkor pedig a helyzetet úgy kell értékelni, hogy a felismerés ellenére sem akarta megváltoztatni az ítéletet. Ebben az esetben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helytelen döntését megpróbálta volna lenyomni az igazságszolgáltatás torkán. Ez az egyik legtisztességtelenebb bírói magatartás, amikor tudatosan, jogellenesen okoz hátrányt a félnek.

Akármelyik eset is történt valójában, elszomorító tudni, hogy ilyen bírók ítéleznek a perbe vitt jogokról.

Mivel a másodfokú bíróság a felperesi cég kifejezett előadása ellenére sem foglalkozott a 200.000,- Ft visszafizetésének kérdésével, egyértelműen megsértette a felperesi cégnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogát, míg az elsőfokú bíróság a kirívóan jogellenes döntése miatt sértette meg.

2. A felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel, és a megbízó cég teljesítési igazolás kiállításával igazolta a felperesi cég teljesítését

Ezt egyébként az elsőfokú bíróság megállapította, csak nem vett róla tudomást a döntése kialakításakor.

Figyelmén kívül hagyta a bíróság, hogy az alperes által is igazoltan a megbízási jogviszony a megbízó cég és a felperesi cég között jött létre.

Ezt a kérdést megpróbáljuk több oldalról is megvilágítani.

„Ennek megfelelően a tanulmányokat az alperes és a szakértői csoportja elvégezte, majd alperes közreműködésével – az alperes által elvégzett munkáért – ██████████ Kft. a **teljesítési igazolásokat**, számlákat **a felperesi cég nevére kiállította** a ██████████ kft részére.” (elsőfokú ítélet 2. oldal)

Ezt az amúgy zavaros szöveget (ki mit is csinált, és kinek a nevére) úgy kell értelmezni, hogy az elsőfokú bíróság tényállásként megállapította, hogy:

- a) a megbízó cég ██████████ kiállította a teljesítési igazolásokat a felperesi cég nevére, azaz a megbízó cég igazolta a felperesi cég teljesítését,
- b) a felperesi cég a teljesítési igazolások alapján kiállította a számlákat a megbízó cég nevére (ezen számlák alapján fizetett a megbízó cég a felperesi cég részére).

Ennek ellenére az elsőfokú bíróság szerint: „A felperes a per során azonban nem csatolta be azon teljesítési igazolásokat és megbízási szerződéseket, amelyekre hivatkozott.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés végén)

Ellentmondásos, hogy ha a bíróság az indokolásnak a megállapított tényállás részében már megállapította, hogy a teljesítési igazolások a felperesi cég nevére szólnak, akkor miért rója a felperesi cég terhére, hogy ezek nem kerültek csatolásra.

Nem az a lényeg, hogy csatoltuk-e a teljesítési igazolásokat (a szerződéseket lásd később), hanem az, hogy a bíróság ezeknek a létezését valóban fogadta el.

A Pp. 191. § (3) bekezdésének első tagmondata szerint: „A bíróság elrendelheti, hogy az eredeti okiratot vagy az arról készített másolatot (kivonat) az iratokhoz csatolják”.

Ez alapján a bíróságnak lehetősége lett volna a csatolást elrendelni. A felperesi cég azért nem csatolta, mert szerinte nem volt releváns, és ezt a jegyzőkönyv is rögzíti (2014.12.02-i jegyzőkönyv 3. oldal: „Ez a szerződés azért nem került becsatolásra, mert jelen perben ez nem releváns.”)

Ha mégis releváns, akkor arról előzetesen tájékoztatni kellett volna a felperesi céget a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján. Emiatt a bírósági eljárás nem volt pártatlan és tisztességes, mert a konkrét esetben elvárható lett volna a bíróságtól, hogy jelezze a felperesi cégnek, hogy – bár az alperes állítása is alátámasztja az állítását – csatolnia kell ezeket a teljesítési igazolásokat annak érdekében, hogy a bíróság azokat valóban fogadja el. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a bíróság ennek ellenére mégis elfogadja tényként, hogy léteznek ezek a teljesítési igazolások, amelyekben a megbízó cég igazolja a felperesi cég teljesítését.

„Ezen tényállást a felperesi törvényes képviselő **maga sem vitatta**, hiszen akként nyilatkozott, hogy alperessel megállapodtak abban, hogy az alperes által elvégzett munkáért

a cég köti meg a szerződéseket is és a cég bocsátja ki a számlákat is.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés elején)

„Továbbá alperes kérte a [REDACTED] felperesi Kft. adatait a ... szerződések elkészítéséhez.” (elsőfokú ítélet 2. oldal)

Természetesen a felperesi cég és a megbízó cég közötti szerződésekről van szó, más szerződések ugyanis nincsenek.

„Ugyanezen a napon elküldött további e-mail is a fentieket támasztja alá, amiben alperes kéri a felperesi cég adatait, annak érdekében, hogy az alperes által elvégzett tevékenységgel kapcsolatos megbízási szerződéseket el tudja készíteni.” (elsőfokú ítélet 6. oldal alja)

Természetesen a felperesi cég és a megbízó cég közötti szerződésekről van szó, más szerződések ugyanis nincsenek.

„Ugyanakkor azt is egybehangzóan adták elő a felek, hogy a megállapodás volt, hogy a felperesi cég kössön szerződést és bocsásson ki számlákat az alperes által elvégzett munkára.” (elsőfokú ítélet 7. oldal 2. bekezdés).

Természetesen a felperesi cég és a megbízó cég közötti szerződésekről van szó, más szerződések ugyanis nincsenek.

Ezek szintén alátámasztják, hogy a felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel. Ugyan mi másért kérte volna az alperes a felperesi cégtől a felperesi cég adatait, ha nem azért, hogy a felperesi cég szerződést kössön a megbízó céggel a munkára? Ha a bíróság megállapította, hogy ezt kérte az alperes, akkor ezek után nem lehet nagy meglepetés, hogy a szerződést meg is kötötte a felperesi cég és a megbízó cég. Az alperes előadásából – mint ahogy a felperesi cég előadásából is – nem is lehet másra következtetni, csak arra, hogy a felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel (az alperes pedig nyilvánvalóan nem). A teljesítési igazolásoknak – amelyekben a megbízó cég elismeri a felperesi cég teljesítését – is csak azt követően van értelmük, miután szerződést kötött a felperesi cég és a megbízó cég, ezért a per adataiból a felperesi cég és a megbízó cég közötti szerződés létrejötte megállapításának van helye.

A szerződések csatolásának hiányára is ugyanaz vonatkozik, mint a teljesítési igazolásokra: ezt sem tartotta fontosnak a per szempontjából a felperesi cég. Azonban a bíróság ezeknek a csatolását is elrendelhetné volna, ha szükségesnek tartja, illetve a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján konkrétan a szerződések létezésének tényének bizonyítandóságáról előzetesen tájékoztatást kellett volna adnia a bíróságnak.

A bíróság olyan okiratok (szerződések és teljesítési igazolások) csatolásának a hiányát róta a felperesi cég terhére, amelyek olyan tényeket igazolnak, amelyeket a bíróság a csatolástól függetlenül egyébként is megállapított, ezért a bíróság megsértette a felperesi cégnek a pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, amikor a döntését a csatolás hiányára alapozta.

„A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság nem azt állapította meg, hogy a megbízási szerződés a [REDAKT] mint megbízó és az alperes mint megbízott között jött létre, hanem azt, hogy a [REDAKT] megbízását, az azzal járó munka elvégzését az alperes és barátai teljesítették. A munkát ők végezték el, a felperesi cég pusztán a nevét adta és számlázott a megbízó felé, mert a megbízó igénye az volt, hogy a számlázás cégen keresztül történjen.” (másodfokú ítélet 4. oldal alja)

Ellentmondás van a között, hogy a másodfokú bíróság álláspontja szerint a szerződés nem az alperes és a megbízó cég között jött létre, és a között, hogy: „Ezen összeg az alperest illeti az általa elvégzett szakértői tanulmányokért járó megbízási díjként.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés utolsó mondata).

A fából vaskarika tipikus esete, hogy az alperes megbízás ellenére jogosult volna megbízási díjra.

Ha a megbízási szerződést nem az alperes kötötte, akkor nyilvánvalóan nem lehetett megbízási díja. Megfordítva, ha pedig jogosult volt megbízási díjra, akkor nyilvánvalóan kellett volna lennie megbízási szerződésének.

A másodfokú bíróság érvelése önmagának is ellentmond, hiszen nyilvánvaló, hogy az alperesnek kellett volna kötnie valamilyen szerződést ahhoz, hogy a bíróság megállapíthassa, hogy az alperes teljesített, azonban ilyen szerződés létezését a bíróság nem állapította meg. Ha az alperes teljesített, akkor nyilvánvaló, hogy kellett volna, hogy legyen egy szerződése, amit teljesített. Azonban a másodfokú bíróság nem állapította meg, hogy lett volna szerződése az alperesnek. De hát akkor milyen szerződést teljesített az alperes?

Ha egy ítélet ilyen fokú ellentmondást tartalmaz, akkor nyilvánvalóan megállapítható a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértése. A felperesi cégnek joga van ahhoz, hogy a bíróság megfelelően indokolja a döntését. Ha az indokolás ennyire kirívóan logikátlan, akkor az az eljárás tisztességtelenségét jelenti.

A per adatai alapján nyilvánvaló, hogy a megbízó cég szerződést kötött valakivel a munkára. A másodfokú ítélet megállapította, hogy ez nem az alperes volt, ezért nyilvánvalóan a felperesi cég volt az, hiszen más nem jöhet szóba. De ha a megbízó cég a felperesi céggel kötött szerződést, akkor a teljesítés nyilvánvalóan a felperesi cég teljesítése. A szerződés alapján a teljesítést nem az alperes teljesítéseként kell értékelni, hiszen a megbízó cég nem az alperessel kötött szerződést, márpedig a teljesítést a megbízó cég szemszögéből kell vizsgálni. A megbízó cég szempontjából nyilvánvalóan a felperesi cég teljesített, és ezért teljességgel elfogadhatatlan, hogy a bíróság álláspontja szerint a felperesi céget a teljesítéséért egy forint sem illeti meg: „A bíróság álláspontja szerint ezen felperesi hivatkozás nem helytálló, hiszen nyilvánvaló, hogy a [REDAKT] által a – a számlázási érdekében beiktatott közreműködő céggént igénybe vett – felperes részére átutalt, 19.178.270,- Ft összeg nem a felperest illeti. Ezen összeg az alperest illeti az általa elvégzett szakértői tanulmányokért járó megbízási díjként.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés utolsó két mondata).

Abban az esetben, ha a bíróság az alperes megbízási díjára hivatkozik, kötelessége megállapítani, hogy melyik volt az a megbízási szerződés, amire ezt a döntést alapozza. A másodfokú bíróság indokolása kizárja, hogy az alperesnek a megbízó céggel lett volna megbízási szerződése. De akkor kivel volt szerződése az alperesnek? Talán a felperesi céggel? Nem volt megbízási szerződése a felperesi céggel sem, és ilyen sem is állapított meg a bíróság. De akkor mégis, kivel volt szerződése?

Az nyilvánvaló, hogy a szerződés vagy létezik vagy nem, illetve ha létezik, akkor azt az egyik részről nyilvánvalóan a megbízó cég kötötte, és már csak az a kérdés, hogy a felperesi céggel vagy az alperessel. E három eset közül az egyiket – vagy ha egy negyedik eset az igazi, akkor azt – kötelessége lett volna megállapítania a bíróságnak, mert e nélkül megalapozatlan az ítélet. Ha szerződést senki sem kötött senkivel, akkor nyilvánvaló, hogy az átutalt pénz nem az alperes bevétele, és ezért ebben az esetben (is) helytelen lenne az ítélet. Ez az eset azonban a per adatai alapján nem jöhet szóba, hiszen mindkét fél beszélt a megkötött szerződésekről. Tehát marad a másik két eset. Ezek közül a peradatokból egyértelműen csak az állapítható meg, hogy a felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel. Ugyanis erről beszélt mindkét fél. Ezért az semmiképpen nem állapítható meg, hogy a megbízó cég megbízását nem a felperesi cég teljesítette, hanem az alperes.

Semmi jelentősége nincs annak, hogy a felperesi cég törvényes képviselője tudta-e vagy sem, hogy pontosan mi volt maga a munka. Amúgy pedig a munka pontos tartalmának előadását nem írta elő a bíróság a felperesi cégnek. Ha előírta volna, akkor a felperesi cég törvényes képviselője ebből természetesen felkészült volna a következő tárgyalásra. Csak példaként említjük, hogy egy nagy cégnél nyilvánvalóan nem várható el, hogy a törvényes képviselő minden részlettel tisztában legyen, de ez nem feltétel akár a legkisebb cégnél sem. Speciális szakértelmet igénylő feladatoknál például nem is várható el, hogy a cég törvényes képviselője legyen az, aki maga el tudja végezni a feladatot, de még az sem, hogy egyáltalán megértse, hogy mi maga a feladat. Elég, ha tudja, hogy ki az, aki meg tudja csinálni. Ha valaki a cég nevében oldja meg a feladatot, akkor a cég teljesít, erről van szó. Minden alapot nélkülöz a bíróságnak az erre való hivatkozása.

Például egy alvállalkozó a megbízó szempontjából a fővállalkozó nevében jár el, és nem a saját nevében, ezért a teljesítést a megbízó szempontjából a fővállalkozó teljesítésének kell tekinteni függetlenül attól, hogy a munkát az alvállalkozó végezte el – ő ásta ki a gödört vagy ő írta meg a tanulmányt –, és a megbízó által erre tekintettel a fővállalkozónak fizetett összeg nem az alvállalkozót illeti, hanem a fővállalkozót, és az egy ettől teljesen független kérdés, hogy az alvállalkozót mennyi pénz illeti meg.

A fővállalkozót az alapján illeti meg a megbízótól származó bevétel, hogy a szerződésük alapján a megbízó elfogadta a fővállalkozó teljesítését.

A perbeli esetben a megbízó cég szerződött a felperesi céggel és elfogadta a felperesi cég teljesítését, és erre tekintettel fizetett a felperesi cégnek a szerződésben meghatározott megbízási díjat. Ez teljes egészében a felperesi cég bevétele. Az egy másik kérdés, hogy az alperes megállapodott-e a felperesi céggel, hogy milyen jogcímen és mennyi pénz illeti meg az alperest a felperesi cégtől. A bíróság szerint a megbízó cégtől a felperesi céghez érkező

pénz teljes egészében az alperest illeti, ami helytelen megállapítás („A bíróság álláspontja szerint ezen felperesi hivatkozás nem helytálló, hiszen nyilvánvaló, hogy a [REDACTED] által a – a számlázási érdekében beiktatott közreműködő cégment igénybe vett – felperes részére átutalt, 19.178.270,- Ft összeg nem a felperest illeti. Ezen összeg az alperest illeti az általa elvégzett szakértői tanulmányokért járó megbízási díjként.” /elsőfokú ítélet 9. oldal/)

Ellentmondásos az ítélet, mert mi más oka lehetett volna annak, hogy a megbízó cég a felperesi cégnek fizetett a teljesítés okán, ha nem az, hogy a felperesi cég teljesítését fogadta el. Tisztességtelen eljárásban született az ítélet, mert bár minden peradat azt támasztja alá, hogy a felperesi cég teljesítését fogadta el a megbízó cég, a bíróság azonban ezzel ellentétesen döntött, és a döntést nem támasztja alá az alperes jogcímére vonatkozó bizonyíték, a bíróság nem állapította meg, hogy létezik olyan, megbízási díjban történő megállapodás, amelyet az alperes kötött volna valakivel.

A megbízótól a felperesi céghez érkező átutalás ezért teljes egészében a felperesi céget illeti. Ez a kérdés amúgy teljesen független a perbe vitt követeléstől, ami szerint a felperesi cég és az alperes – az alperes kérésére – megállapodott abban, hogy ebből a pénzből, ami a felperesi cégé, átutal valamennyit az alperesnek, mert az alperesnek egy átmeneti időre pénzre volt szüksége. A bíróság a 2014.12.02-i tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldalának 5. bekezdése szerint arról tájékoztatta a felperesi céget, hogy: „Bíró tájékoztatja felperesi törvényes képviselőt, hogy felperes az ügy ura, felperes jelöli meg, hogy milyen jogcímen érvényesít keresetet alperessel szemben.”. Erre tekintettel a felperesi cég nem érezte úgy, hogy a felperesi cégnek bizonyítania kellene az alperesnek történt átutalást megelőző időszakra vonatkozó tényeket, azaz, hogy ki is teljesített a megbízó cég felé, tekintettel arra, hogy az nem lehet vitás, hogy a megbízó cégtől a felperesi céghez érkező pénz teljes egészében a felperesi céget illeti a megbízási szerződés alapján. Az, hogy ennek csaknem egészét a felperesi cég átutalta az alperes részére, az e-mail-ekkel együtt sem bizonyítja az alperes megbízási jogcímét, és azt sem, hogy az alperesnek végleges szándékkal utalta volna. Az, hogy a teljes visszafizetendő összegről és a kamatról nincs írásos bizonyíték, még nem bizonyítja, hogy az alperes azt (vagy annak egy részét) véglegesen megtarthatja. Tisztességtelen megállapítás, ezért elfogadhatatlan a bíróság álláspontja azért is, mert így, míg a megbízó részére történő teljesítés, valamint az esetleges teljesítési kifogásokért való felelősség, továbbá egy esetleges NAV vizsgálat megállapítása a megbízási díjhoz kapcsolódó járulékokról (SZJA, TB, stb.) teljes egészében a felperesi céget terheli, az ellenértékből viszont az ítélet szerint egyetlen forint sem illeti meg a felperesi céget („... a ... felperes részére átutalt, 19.178.270,- Ft összeg nem a felperest illeti.” /elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés utolsó előtti mondat vége/), a megbízótól származó összeg teljes egészében az alperest illeti, és még ráadásul a felperesi céget terheli az iparűzési adó is (a 200.000,- Ft-os részlet), aminek megfelelő összegnek az alperes részéről történő visszafizetéséről ráadásul maga az alperes csatolt be e-mail levelezést. Az ilyen megállapítással a bíróság egyetért azzal, hogy a felelősség vállalása ellenére a felperesi cég vagyona csökkenjen, ami méltánytalan a felperesi

céggel szemben. Ezzel a bíróság semmibe veszi a felperesi cég jogait, és tisztességtelen bírósági eljárásnak minősül.

Az elsőfokú bíróság a 2014.10.10-i tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalán írtak szerint a bizonyítási teher körében még úgy rendelkezett, hogy: „Alperesnek kell bizonyítania, hogy a részére átutalt összeg az a saját bevétele volt és nem kölcsön címén kapta ezen összeget”.

Ehhez képest az elsőfokú bíróság a 2014.12.02-i tárgyaláson már úgy rendelkezett, hogy a felperesi cégnek kell bizonyítania, hogy a megbízótól a felperesi céghez érkező átutalás a felperesi céget illeti. Tehát a bizonyítási terhet a bíróság megfordította, amit nem indokol, hogy a bíróság időközben áttért a másodlagos kereseti kérelemre, és tisztességtelenné tette az eljárást a következők miatt. A felperesi cég a keresetét nem alapította arra, hogy a megbízó cégtől a felperesi céghez érkező pénz a felperesi cégé-e vagy sem, nem ezen történéseket tette a per tárgyává, és egyébként sem képezheti vita tárgyát, hogy ez a pénz a két cég szerződése alapján a felperesi céget illeti. Az alperes volt az, aki arra hivatkozott, hogy ez a pénz nem a felperesi cégé, hanem az alperesé, ezért ezt az alperesnek kellett volna bizonyítania. A bizonyítási teher megfordítását nem indokolta a jogalap nélküli gazdagodás kérelem vizsgálata, hiszen itt éppen a jogcím hiányáról van szó, és az alperes vonatkozásában a jogcím hiányát nem az alapozza meg, hogy a felperesi cégnek van-e jogcíme a per tárgyává nem tett – a megbízó cégtől érkezett – átutalásra, hanem az, hogy az alperesnek van-e jogcíme a per tárgyává tett átutalással kapott összeg megtartására, amely jogcímet az alperesnek kell bizonyítania. Ezért indokolatlan volt megfordítani a bizonyítási terhet, mert az alperes volt az, aki arra hivatkozott, hogy amit a felperesi cég kapott a megbízó cégtől, az már akkor az alperes pénze volt, amikor azt a felperesi cég megkapta (azaz tulajdonképpen már akkor is, amikor a bank jóváírta az összeget a felperesi cég bankszámláját). Az alperes tulajdonképpen azt állította, hogy a megbízó cég az alperesnek fizetett, illetve akart fizetni, de mégis a felperesi cég részére utalta át az összeget. Ezt pedig az alperesnek kellett volna bizonyítania. Az alperesi állításhoz nyilvánvaló, hogy nincs megfelelő bizonyíték, a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg a megbízó cégnek a felperesi cég előadásával ellentétes szándéka.

Az alperes a 2014.10.10-i tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldalának 4. bekezdésében említi azokat a teljesítési igazolásokat, amelyeknek a becsatolásának hiányát a bíróság a felperesi cég terhére róta. „Alperes személyesen: ... Ezek a munkák lebonyolódtak, elvégeztük a munkákat, a teljesítési igazolást, amit én hoztam átadtam a felperesnek személyesen, utána felperes e-mailen elküldte azokat a számlákat, amiket én nyomtattam ki és adtam le a megbízónak, ennek [REDACTED] Kft-nek...”. Nyilvánvaló, hogy az alperes a felperesi cég teljesítését elismerő teljesítési igazolásokat hozta el a megbízó cégtől, másnak nem is lenne értelme, és a felperesi cégnek nincs is szüksége olyan teljesítési igazolásokra, amelyek nem a saját teljesítését igazolják. A felperesi cég ugyanezt nyilatkozta, ezért a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján helye volt ennek a ténynek az elfogadásának. Ha a bíróságban ennek ellenére kétely merült volna fel ezt illetően, akkor – tisztességes bírósági eljárás esetén – erről a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján előzetesen tájékoztatnia kellett volna a felperesi céget, egyértelműen megjelölve, hogy az a tény, hogy a megbízó cég a felperesi cég teljesítését fogadta el (és nem másét, pl. az alperesét), az az egybehangzó nyilatkozatokat követően is kétséges, ezért bizonyításra szorul. Ekkor került volna a felperesi cég olyan helyzetbe, hogy

felismerje, hogy csatolnia kell a szerződéseket és teljesítési igazolásokat, azaz bizonyítania kell olyan dolgokat is, amelyekre nem is hivatkozott a per során.

Nem lehet vitás, hogy az alperes a perben elismerte, hogy a felperesi cég teljesítését igazoló teljesítési igazolásokat hozott el a megbízó cégtől, és ezek voltak azok, amiket átadott a felperesi cégnek. Ez azonban azt igazolja, hogy a megbízó cégtől a felperesi céghez érkező átutalás a felperesi céget illeti. Az, hogy ezt az összeget a felperesi cég átutalta az alperesnek, még az e-mail-ekkel együtt sem bizonyítja a felperesi cég és az alperes viszonyában a jogcímet. Jogcím hiányában pedig a jogalap nélküli gazdagodás megállapítható.

Erre tekintettel a felperesi cég nem csatolta be a szerződéseket, amelyeket a felperesi cég a megbízó céggel kötött.

A Pp. 191. § (3) bekezdésének első tagmondata szerint: „A bíróság elrendelheti, hogy az eredeti okiratot vagy az arról készített másolatot (kivonatot) az iratokhoz csatolják”.

Ez alapján a bíróságnak lehetősége lett volna a csatolást elrendelni, ha szükségesnek látja. A csatolás elrendelésének, valamint a tájékoztatásnak az elmaradása – a csatolás hiányának felrovása miatt – a felperesi cégnek a pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogát sérti.

Az alperes becsatolt e-mail levelezéseket, melyek az alperes és a felperesi cég között folytak. Ezekből kiderül, hogy a felek az átutalás összegében megállapodtak, az azonban nem derül ki, hogy milyen jogcímen fizetett a felperesi cég az alperesnek, így az sem, hogy az átutalt összeg megbízási díj lett volna, illetve az sem, hogy az alperes véglegesen megtarthatja. A felperesi cég a per során mindvégig azt állította, hogy az alperes kívánságára a lehető legnagyobb összeget akarta átutalni, ezért annyit utalt, amennyit tudott, és a visszafizetést úgy időzítette, ahogyan a felperesi cég fizetési kötelezettségei következtek. Ez az állítás nincs ellentmondásban a felperesi cég többi nyilatkozatával sem, és az e-mail levelezésekkel sem.

Az alperes a 2014. augusztus 8-án kelt eredeti ellenkérelmében még nem hivatkozott arra, hogy azért nem tartozik, mert a munkát a saját nevében ő végezte el, és hogy ő kötött volna szerződést a megbízó céggel, és ezért a megbízó cégtől a felperesnek utalt összeg neki jár. A pert megelőzően a felperesi cég által az alperesnek küldött fizetési felszólításra sem reagált. A védekezésének ezzel a formájával csak később hozakodott elő. Ha valóban ő kötött volna szerződést a megbízó céggel, vagy egyébként ő teljesített volna, akkor nyilvánvalóan kezdettől fogva erre építette volna a védekezését mind a kölcsön, mind a jogalap nélküli gazdagodás kereseti jogcím tekintetében, azaz, hogy az átutalás az ő pénze, ezért nem kell visszafizetnie. Az alperes védekezésének megváltoztatása hiteltelenné teszi az állítását.

Az alperes arra csak hivatkozott, de nem bizonyította, hogy nem a felperesi cég nevében teljesített, hanem szakértő csoport tagjaként, tekintettel arra, hogy a felperesi cég állítása szerint a cég nevében teljesített az alperes. Az alperes által becsatolt, az alperes és a felperesi cég közötti e-mail-ek is azt bizonyítják, hogy abban egyeztek meg a felek, hogy a felperesi cég fog szerződni és teljesíteni, és a felperesi cég is úgy nyilatkozott a 2014.12.02-i

jegyzőkönyv 3. oldala szerint: „Eljáró bíró kérdésére, hogy a [REDACTED] Kft. az végzett-e ezért a [REDACTED] Kft. által átutalt összegért bármiféle tevékenységet? **Felperesi törvényes képviselő:** Igen végzett, ő végezte ezt a munkát, készítette el a tanulmányt.”, valamint 4. oldala szerint: „Felperesi törvényes képviselő: Ezt a munkát a testvérem és vagy a barátai végezték, ettől függetlenül **a cégnek a nevében.**”. Ezek alapján nem állapítható meg az, hogy az alperes a szakértői csoport nevében, és nem a felperesi cég nevében végezte el a munkát. Az alperes azzal tudta volna bizonyítani az állítását, hogy csatol egy szerződést, ami közte és a megbízó cég között jött létre. Ilyet azonban nyilvánvalóan nem is tudott volna csatolni, hiszen ha létezne ilyen szerződés, akkor a megbízó cég nem a felperesi cég részére fizetett volna, hanem az alperesnek. A bírósági eljárás nem volt pártatlan, mert a bíróság az alperes állítását a felperesi cég ellentétes állítása ellenére, valamint arra vonatkozó bizonyíték nélkül fogadta el, és ezzel megsértette a Pp. 163. § (2) bekezdését, a Pp. 206. § (1) bekezdését, valamint a felperesi cégnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

A felperesi cég azonban becsatolta volna a szerződéseit és teljesítési igazolásait, ha erről a bíróság előzetesen tájékoztatja a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint.

A Pp. 3. § (3) bekezdésébe ütközik az elsőfokú ítélet azért is, mert a megbízó cég és a felperesi cég között létrejött szerződések becsatolásának hiányára is alapozta az ítéletet (elsőfokú ítélet 9. oldal: „A felperes a per során azonban nem csatolta be azon teljesítési igazolásokat és megbízási szerződéseket, amelyekre hivatkozott.”). Az ítélet indokolásából kitűnően más lehetett volna az ítélet akkor, ha ezek a szerződések becsatolásra kerülnek, tehát a kérdést a bíróság a per érdemi részének tekintette. A felperesi cég keresete azonban nem irányult arra a kérdésre, hogy a szerződés kik között ment végbe. Nem a felperesi cég, hanem az alperes hivatkozott arra, hogy az alperes kötött szerződést a megbízó céggel, ezért az alperesnek bizonyítania kellett volna, hogy szerződött a megbízó céggel, hiszen az teremtett volna számára jogcímet a pénz megtartására. Persze ebben az esetben ellentmondás keletkezik, mert akkor miért is került volna bele az ügyletbe a felperesi cég?

Az elsőfokú bíróság a 2014.10.10-i tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalán található szerint az alperes részére kiosztotta a bizonyítási terhet: „Alperesnek kell bizonyítania, hogy a részére átutalt összeg az a saját bevétele volt és nem kölcsön címén kapta ezen összeget.”

Ehhez képest az elsőfokú ítélet 8.-9. oldalán az áll, hogy: „A rendelkezésre álló okiratok, peradatok alapján a bíróság megállapította, hogy a felperes semmilyen olyan bizonyítékot nem csatolt, ami alapján megállapítható lenne, hogy a felperesi cég végezte el, készítette azokat a szakértői tanulmányokat, amelyért járó összeg megilletné a felperesi céget.”

„A felperes a per során azonban nem csatolta be azon teljesítési igazolásokat és megbízási szerződéseket amelyekre hivatkozott.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés végén)

Ugyanakkor a 2014.12.02-i tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldalán az szerepel, hogy a felperesi törvényes képviselő azt nyilatkozta, hogy: „Erről volt szó az elmúlt tárgyaláson, hogy tanulmányok készítésére kötött szerződést írásban. **Ez a szerződés azért nem került becsatolásra, mert jelen perben ez nem releváns.**”

Ezek alapján egyértelmű, hogy a felperesi cég abban a hiszemben volt, hogy a per eldöntése szempontjából lényegtelen, hogy becsatolja-e a szerződést vagy sem.

A Pp. 3. § (3) bekezdésének 3. mondata szerint: „A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.”

A felperesi cég képviselője nyilatkozatából egyértelműen kiderül, hogy azt az egyetlen okot jelölte meg a becsatolás elmaradásáért, hogy szerinte az nem releváns.

A bíróság szerint azonban ez releváns volt – ez azonban csak az ítéletből derült ki, korábban nem –, hiszen erre (is) alapozta az ítéletet, ezért ennek a bíróság szerint bizonyításra szoruló ténynek – tehát, hogy a felperesi cég kötött-e szerződést a megbízó céggel, és hogy léteznek a teljesítési igazolások – perdöntő jelentősége volt, így a Pp. 3. § (3) bekezdésének megsértése egyértelmű, ezért a felperesi cégnek a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joga sérült.

Ellentmondásos a csatolás hiányára hivatkozása az ítéletnek azért is, mert ezeknek a tényeknek a fennálltát – tehát, hogy a felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel, és a megbízó cég a teljesítési igazolásokat a felperesi cég nevére kiállította – a bíróság a becsatolás hiányában is megállapította.

Az elsőfokú ítélet 8. oldalán az áll, hogy: „A rendelkezésre álló bizonyítékok és nyilatkozatok alapján az állapítható meg, hogy ██████████ Kft. megbízásából az állampapír piac nemzetközi kitekintéséről, a posta stratégia nemzetközi kitekintéséről és a szerencsejáték nemzetközi kitekintéséről elkészített tanulmányokat az alperes a szakértői csapata keretében végezte.”

Ez ellentétben áll a felperesi cég nyilatkozatával, hiszen a felperesi cég úgy nyilatkozott, hogy a felperesi cég teljesített, illetve a munkát az alperes és/vagy a barátai a felperesi cég nevében végezték, ami nyilvánvalóan kizárja annak elismerését, hogy az alperes a saját nevében teljesített. Ezért nem állapítható meg, hogy az alperes végezte a munkát a saját nevében. Az viszont a per adataiból megállapítható, hogy a felperesi cég nevében teljesített, azaz a felperesi cég teljesített.

A felperesi cégnek nem állt szándékában az alperesnek utalt összeget véglegesen átadni. Nincs bizonyíték arra, hogy a felperesi cég végleges szándékkal utalt volna az alperesnek. Nincs bizonyíték arra, hogy az alperes a megbízóval a saját teljesítéséről megállapodott volna, ezért a megbízási díj nem őt illeti. De arra sincs bizonyíték, hogy az alperes a felperesi céggel megállapodott volna abban, hogy megbízási díjként kapja meg az összeget. Ezért az ítélet megalapozatlan.

Nem bizonyított az a megállapítás, hogy a felperesi cég pusztán a nevét adta (másodfokú ítélet 4. oldal 4. bekezdés utolsó mondata). Ilyen előadást a felperesi cég nem tett.

A bíróság egyébként sem állapíthatja meg, hogy a felperesi cég pusztán a nevét adta, mert akkor nem a felperesi cég teljesített volna, és így teljesítés hiányában kiállított, fiktív

számlákról lenne szó, ami jogszabályba ütközik. A jogszabályba ütköző megállapodás, szerződés azonban a régi Ptk. 200. § (2) bekezdése szerint semmis, ezért a bíróság nem állapíthatja meg, hogy ilyen megállapodás létrejött.

A cég EVA adóbevallását nem az alperes készítette el, erre nem volt jogosultsága. Azonban elkészített valamit, amire ő EVA bevallásként hivatkozott, és ami igazolja, hogy az összeget maga az alperes is a felperesi cég bevételének tekintette, és ekként tüntette fel abban a bizonyos EVA bevallásban.

Az ügyben fontos kérdés, hogy annak idején vajon az alperes milyen jogcíműnek gondolta a kapott összeget. Nem lehet mellőzni az erre vonatkozó bizonyítási indítványt, az alperes SZJA bevallásának bekérését. A bevallás elmaradása a másodfokú ítélettel ellentétben elsősorban nem azt támasztja alá, hogy az alperes nem tett eleget az adófizetési kötelezettségének – hiszen ilyen megállapítással a bíróság az alperest adócsalónak minősítené, ami nyilvánvalóan feljelentést is vonna maga után –, hanem – az alperest a bíróság által jóhiszeműnek és tisztességesnek feltételezve – azt támasztja alá, hogy az alperes azért nem adott be SZJA bevallást, mert nem a saját bevételének tekintette a kapott összeget (hanem kölcsönnek).

Nyilvánvaló, hogy ha az alperesnek volt bevétele, akkor köteles lett volna személyi jövedelemadó bevallást készíteni. Ha nem tette, akkor jogellenes magatartást tanúsított. Ha a bíróságnak a fenti két ok közül kell választania, azaz hogy az alperes miért is nem adott be SZJA adóbevallást, akkor – hacsak nem merül fel az alperes rosszhiszeműsége – azt köteles választani, amivel nem tekinti az alperest jogellenes magatartást tanúsítónak (Vö: ártatlanság vélelme). De ettől függetlenül is, nem tisztességes másodfokú bírósági eljárás az, amikor a bíróság úgy védi a perben az alperest, hogy jogellenesnek minősíti, míg másik oldalról, ha jogkövetőnek tartaná, akkor azt kellene megállapítania, hogy azért nem adott be SZJA bevallást, mert az alperes maga sem a saját bevételének tekintette, így nyilván nem is volt az, de így pedig az alperes elveszítené a pert.

Az alperes 2012. évre vonatkozó adóbevallásának perdöntő jelentősége van annak tekintetében, hogy az alperes milyen jogcíműnek tekintette az átutalt összeget. Ha ugyanis valóban a saját bevételének tekintette volna – és persze törvénytisztelő, ami a tőle elvárható magatartás –, akkor a bevétele után személyi jövedelemadó bevallást nyújtott volna be, és személyi jövedelemadót fizetett volna. Ezzel szemben tény, hogy nem adott be adóbevallást, és nem fizetett adót.

A bizonyítási indítvány azért is alapos, mert az, hogy nem adott be SZJA bevallást a bevételéről, igazolja, hogy az alperes nem a saját bevételének tekintette az összeget.

Az ítélet sérti a régi Ptk. 361. § (1) bekezdését, ami szerint: „Aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.”

A vagyon tulajdonjogot jelent, ezért a felperesi cégnek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogának megsértése megállapítható.

A megbízótól származó megbízási díj a megbízást jogilag teljesítő felperesi céget illeti, ezért ezen összeg vonatkozásában az alperes jogalap nélkül gazdagodott a felperesi cég rovására. Egyébként is, az átutalásnak a megbízási jogcímét nem bizonyítja semmi, ezért a jogcím fogyatékosága megalapozza a jogalap nélküli gazdagodást. Az pedig nyilvánvaló, hogy a gazdagodás a felperesi cég rovására történt, hiszen, ha nem utalt volna a felperesi cég, akkor annnyival több vagyona lenne.

A másodfokú ítélet 5. oldalán írtak szerint: „A kölcsönszerződés létrejöttének vizsgálata szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az alperes a részére átutalt pénz után személyi jövedelemadót fizetett-e vagy sem...”.

Téved a másodfokú bíróság, hogy a felperesi cég szerint az alperesi SZJA bevallás elmaradása csak a kölcsön jogcímmel lenne kapcsolatban. A felperesi cég nem csupán ezért tett ilyen bizonyítási indítványt. A bevallás elmaradása alátámasztja a felperesi cég másodlagos kérelmét is, mégpedig eléggé nyilvánvalóan, és megalapozza, hogy az alperes nem tekintette a saját bevételének az átutalt összeget. Így az átutalás jogcím nélkülsége bizonyítást nyert volna, aminek következtében a jogalap nélküli gazdagodás megállapítható.

Az átutalt összegből az alperesnél maradó rész csak abban az esetben maradhat az alperesnél, ha erre az alperesnek olyan jogcíme van, ami feljogosítja a megtartására. Jogcímbe nem történt megállapodás a felperesi cég és az alperes között, és ilyen nyilatkozatot a felperesi cég sem tett, az e-mail-ek sem bizonyítják a felperesi cég és az alperes közötti jogcímet, hiszen arról nem esik szó bennük.

„Alperes ezzel szemben azt nyilatkozta, hogy ... azzal kereste meg a testvérét ..., hogy a cégén, azaz [REDACTED] Kft.-én keresztül végezheti-e a szakértői tevékenységét és e tevékenységet leszámíthatja-e a felperesi cégen keresztül.”. [REDACTED] Kft. így alperes közreműködésével a [REDACTED] Kft. részére küldte el a teljesítési igazolásokat...” (elsőfokú ítélet 6. oldal 2. bekezdés)

Cégen keresztül végezni a tevékenységet azt jelenti, hogy a cég teljesít. A teljesítési igazolásokat is a cég részére állította ki a megbízó cég. Az alperes is éppen azt adta elő a bíróság megállapítása szerint, hogy a felperesi cég teljesített (vö: a bíróság szerint a felperesi cég nem csatolta a teljesítési igazolásokat).

Az alperesnek nincs számlázási joga a felperesi cégen keresztül, ezért az erre vonatkozó megállapítás megalapozatlan.

„Hangsúlyozza a bíróság, hogy felperesi tényállításnak ellent mond és az alperesi tényállítást támasztja alá az alperes által becsatolt valamennyi irat, e-mail levelezés szövege és átutalási

megbízás és a [REDACTED] által az alperes közvetítésével felperesnek küldött számlázással kapcsolatos megjegyzéseket tartalmazó irat.” (elsőfokú ítélet 6. oldal 3. bekezdés)

Ez a megállapítás helytelen, mert nem mond ellent a felperesi cég állításának a becsatolt e-mail levezés. A felperesi cég azt állította, hogy az alperesnek kölcsön jogcímén utalt, és ezt a jogcímet az e-mail-ek nem cáfolják, mivel jogcímről egyáltalán sem esik bennük szó. Az átutalt összeg kiszámítási módját, amit a felperesi cég állított, azonban kifejezetten alátámasztják az e-mail-ek. Utalni csak meglevő pénzből lehet, ezért a felperesi cég, miután felmérte, hogy milyen fizetési kötelezettségei lesznek, a lehető legnagyobb kölcsönt nyújtotta az alperesnek úgy, hogy azokat olyan ütemezésben kell visszafizetni, ahogyan a felperesi cég fizetési kötelezettségei következnek.

Az, hogy az e-mail-ben szerződésről, teljesítési igazolásról és számlázásról esik szó, nem jelenti azt, hogy a pénz, ami a szerződés szerint a megbízó cégtől a felperesi cégnek jár, az alperest illetné, mert ahhoz megfelelő jogcímben is meg kellett volna állapodni a felperesi cég és az alperes között, ilyen megállapodás azonban nem volt, és ilyet az e-mail-ek sem tartalmaznak. Az email-ek azt tartalmazzák, hogy a megbízó cégtől hogyan fog érkezni a pénz a felperesi cég felé, és hogy ebből a pénzből mennyit tud majd a felperesi cég az alperesnek átutalni, de azt nem, hogy mi az alperesnek történő utalás jogcíme, ezért ezek sem bizonyítják az alperes megbízási díj jogcímét.

[REDACTED] ft. így az alperes szakértői csoport tagjaként elvégzett tevékenységéért járó díjat 19.178.270,-Ft-ot a [REDACTED] Kft. mint közreműködő cég nevére kiállított számlák alapján felperesnek utalta, melyet alperes számlával igazolt.” (1fokú 6-7. oldal)

A megbízó cég [REDACTED] a felperesi cég tevékenységéért járó díjat fizette meg a felperesi cégnek.

A számla – ami amúgy a felperesi cég által a megbízó cégnek kiállított számla – nem igazolja, hogy a megbízó cég az alperesnek akart volna fizetni. A számlán az alperes nem is szerepel, így az alperessel kapcsolatban a számla nem igazol semmit sem. Érthetetlen, hogy minek az igazolását látja a számlában a bíróság, mert azt nyilvánvalóan nem igazolja, hogy az alperes a saját nevében teljesített. Ha pedig az alperes nem teljesített a saját nevében, akkor a megbízótól a felperesi céghez érkező utalás értelemszerűen nem az alperest illeti, hanem a felperesi céget, amely cég viszont a szerződésnek megfelelően, a saját nevében teljesített, és ezért a szerződésnek megfelelő megbízási díjra jogosult.

A bíróság a felperesi céget helytelenül közreműködő cégnek minősíti, ami ellentmondásban van az alperes tényelődásával is, hiszen az alperes is azt adta elő, hogy a felperesi cég kötött szerződést a megbízó céggel, ezért a teljesítés a felperesi cég teljesítése, nem pedig az alperesé.

„Ez a bevétel azonban nem a felperesi (cég) egyéb tevékenységéért járó bevétele, tehát nem a felperesi cég tevékenységének eredménye, hanem az alperes által végzett tanulmányok

elkészítésének a díja, amiben a [REDACTED] Kft. kizárólag számlázástechnikailag vett részt.” (elsőfokú ítélet 7. oldal 1. bekezdés)

Ez a megállapítás helytelen, mert egyrészt a felperesi cég szerződést kötött a megbízó céggel, és ezt az alperes nyilatkozata szerint maga az alperes is így akarta, ezért az alperes a felperesi cég nevében teljesített, azaz a megbízó cég felé jogilag a felperesi cég teljesített, másrészt pedig jogszabályba ütközne az, hogy a felperesi cég úgy állít ki számlát, hogy nem is ő teljesít.

Alaptalan az a megállapítás, hogy a bevétel nem a felperesi cég tevékenységének az eredménye, hanem az alperes által elvégzett munka díja. A felperesi cég nevében végzett tevékenység, az bizony a felperesi cég tevékenysége. A megbízó cég nem fizethetett az alperesnek a vele való megállapodás hiányában a felperesi cégen keresztül sem, és az, hogy a felperesi cégnek fizetett, azt támasztja alá, hogy a felperesi cég teljesítéséért fizetett.

Alaptalan az a megállapítás, hogy a felperesi cég kizárólag számítástechnikailag vett részt az ügyletben. A per adatai azt támasztják alá, hogy a megbízó cég azt kívánta, a felperesi cég teljesítsen, és a felperesi cég teljesítését követően a felperesi cégnek fizetett. Ugyanezen szándék szerint járt el az alperes is.

Az ítéletben megállapított megbízási díj jogcím sérti az SZJA tv. 46. § (3) és (8) bekezdését is, mert a felperesi cégnek mint kifizetőnek ebben az esetben adóelőleget kellett volna levonnia és megfizetnie a NAV részére. Az ítélet szerinti megállapodás így jogszabálysértő lenne, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Ugyanakkor nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközne, ezért semmis lenne ugyanezen rendelkezés szerint egy olyan megállapodás, amely az alperesnek juttatná a teljes bevételt, míg felperes fizetné a költségeket és vállalná a felelősséget. A felperesi cég vesztett az ügyleten (a vagyona csökkent), ahelyett, hogy az ügylet miatt nyereségre tett volna szert (végülis ezért működik egy cég), ezért az alperes a felperesi cég rovására jogszerűen gazdagodott.

Jogszabályba ütközne, és ezért semmis lenne – szintén a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján – az a megállapodás, hogy a felperesi cég nem a saját, hanem az alperes teljesítéséről számlát állítson ki. Ugyanis ebben az esetben a számla nem a valóságnak megfelelő adatokat tartalmazná, mert azon az szerepelne, hogy a felperesi cég teljesített, miközben nem is ő, hanem az alperes teljesített. Ezért a számla fiktív lenne. A valótlan adattartalmú számla kiállítása jogszabályba ütközik (ÁFA tv. 169. § e) pontja, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 166. § (2) bekezdése), ezért ebben nem lehet megállapodni, illetve ha ténylegesen erről történt volna megállapodás, akkor az semmis lenne.

A felperesi cég és az alperes megállapodását ezért csakis úgy lehet értelmezni, ahogyan azt a felperesi cég állítja, azaz, hogy abban állapodtak meg, hogy az alperes a felperesi cég nevében teljesít. Ezért a megbízó cégtől származó bevétel a felperesi céget illeti.

„Mindez azt támasztja alá, hogy nem kölcsön törlesztéseként, hanem a felperesi cégen átfuttatott bevétel EVA összegeként utalta vissza a felperesi cégnek.” (elsőfokú ítélet 7. oldal lap alja körül)

Ezzel a bíróság egyben azt is megállapította, hogy a megbízótól a felperesi céghez érkező utalás előbb a felperesi cég bevétele volt, amit később „átfuttattak” az alpereshez. Azzal a megállapítással egyetért a felperesi cég, hogy ez a felperesi cég bevétele, azzal azonban nem, hogy azt az alpereshez „átfuttatták” volna, és ez az átfuttatás nem is bizonyított, mert az alperesnek történő utalás esetén jogcímről nem esett szó. Ha a megbízótól érkező átutalás nem a felperesi cég bevétele lett volna, akkor pedig az után nem kellett volna EVA-t fizetnie a felperesi cégnek, ami ugye ellentmondás. Emiatt értelmezhetetlen a bíróság indokolása.

„A bíróság álláspontja szerint ezen felperesi hivatkozás nem helytálló, hiszen nyilvánvaló, hogy a ■■■ Kft. által a – a számlázási érdekében beiktatott közreműködő céggént igénybe vett – felperes részére átutalt, 19.178.270,- Ft összeg nem a felperest illeti. Ezen összeg az alperest illeti az általa elvégzett szakértői tanulmányokért járó megbízási díjként.” (elsőfokú ítélet 2. bekezdés vége)

Az EVA tv. 5. § (1) bekezdése szerint: „Az eva alapja az adóalany által az adóévben megszerzett összes bevétel, módosítva az e törvényben meghatározott jogcímeik szerint.”.

Ha a megbízó cég által utalt összeg nem a felperesi céget illeti, akkor az nem volt a bevétele, ezért az után nem kellett fizetnie EVA-t a felperesi cégnek (EVA tv. 5. § (1) bek.), ezért a már megfizetett EVA összegét a felperesi cég értelemszerűen visszaigényelheti a NAV-tól. Azonban, ha visszaigényli, akkor nem adózik senki az összeg után, ezért az ítélet nyilvánvalóan ellentmondásos. A felperesi cég vonatkozásában az ítélet megállapítása az EVA vonatkozásában sem minősül pártatlannak és tisztességesnek, mert a jogszabályokat a bíróság „igen kreatívan”, viszont jogellenesen úgy értelmezte, hogy a felperesi cég kérelme elutasításra kerüljön. Ennek a kreatív jogértelmezésnek határt szab az Alaptörvény, amikor kimondja, hogy mindenkinek joga van a tisztességes bírósági tárgyaláshoz. Tehát van egy pont, amit nem lehet átlépni. Átlépte a határt a bíróság, amit egyértelműen igazol, hogy míg a felelősség teljes egészében a felperesi cégé, a pénz teljes egészében az alperesé, és a pénzből a felperesi céget egy fillér sem illeti meg.

A bíróság megbízási díj jogcímet állapított meg, azonban a felperesi cég és az alperes között nem jött létre olyan megállapodás, hogy az alperesnek utalt összeg megbízási díj lenne. Ezt kifejezetten cáfolja az a tény, hogy az alperes 2012. évre nem adott be adóbevallást. Helytelen az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy az EVA tv. 18. § (4) bekezdése alapján nem is kellett alperesnek személyi jövedelemadó bevallást tennie, mert ez a mentesítő szabály csak osztalék illetve vállalkozásból kivont jövedelem esetén, és csak tagok esetén alkalmazható, azonban megbízási jogcím alapján ez nem alkalmazható, ráadásul az alperes nem tagja a felperesi cégnek. A másodfokú bíróság álláspontja is helytelen, mert az a tény, hogy az alperes nem adott be adóbevallást, elsősorban nem az adócsalását jelenti, hiszen van egy

másik értelmezése is az adóbevallás elmaradásának, ez pedig az, hogy az alperes sem tekintette azt a saját bevételének.

Továbbá alperesnek SZJA bevallási kötelezettsége keletkezett volna az SZJA tv. 4. § (1) bekezdése, a 11. § (1) bekezdése és a 13. § (1) bekezdése p) pontja alapján, amit a felperesi cégnek adóelőlegként le kellett volna vonnia a kifizetéskor. Kölcsön jogcím után azonban nincs adólevonási kötelezettsége a felperesi cégnek, ami szintén alátámasztja a felperesi cég érvelését.

Véleményünk szerint az EVA törvénnyel kapcsolatban az elsőfokú bíró nem csak egyszerűen figyelmetlen volt. Az EVA tv. 18. § (4) bekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy az nem a bíró által megállapított megbízási jogcímre vonatkozik. Ráadásul a 2015.02.05-i jegyzőkönyv 3. oldala szerint a felperesi jogi képviselő felhívta a bíróság figyelmét arra, hogy ez csak a tagok számára alkalmazható szabály.

Ezért vagy az a helyzet, hogy a bíró feltétel nélkül hitt az alperesnek, és ezért el sem olvasta a rendelkezést, ezzel megsértve a pártatlanság követelményét (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés), vagy elolvasta, de ennek ellenére úgy döntött, hogy nem veti alá magát a törvénynek (az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint a bíró alá van rendelve a törvénynek), hanem inkább félremagyarázza azt. Mindkét esetben tudatosságról van szó, és a pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogunk sérült.

Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésére hivatkozásunk kapcsán álláspontunk szerint a bíróság számára a jogszabályokban előírt magatartás tanúsítása kötelező, ezért ha a bíróság ezektől eltér, és ennek következtében hátrányunk származik, akkor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított pártatlan és tisztességes bírósági tárgyaláshoz (eljáráshoz) való jogunknak a megsértése megállapítható. Ezért, ha a bíróság nem veti alá magát a törvénynek, azzal megsérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunkat. Nem minősül tisztességes eljárásnak, ha a bíróság szembe helyezkedik a törvény által előírtaknak.

„Nem helytálló azon felperesi hivatkozás sem, miszerint, ha a felek között megbízási jogviszony jött volna létre, megbízási díjként utalták volna ezt az összeget, akkor az lett volna az életszerű magatartás, ha visszatartották volna ebből az EVA adó összegét és a terhek levonását követően fennmaradó összeg lett volna átutalva, hiszen – osztva az alperesi álláspontot – felek a 2012.06.28-i e-mail-ben abban állapodtak meg, hogy az alperes utóbb kiszámolja az adó összegét és visszautalja felperesnek.” (elsőfokú ítélet 9. oldal utolsó bekezdés)

Helytelen a bíróság álláspontja, mert a felperesi cég éppen azért hivatkozott erre, hogy cáfolja az alperesnek a megbízási jogcímét. Megbízási díjban történt megállapodás esetén megmagyarázhatatlan az EVA-nak megfelelő összeg ide-oda utalása, és teljesen felesleges kockázatot is jelent a felperesi cég számára, mert ha az alperes azt nem tudja időben visszafizetni, akkor a felperesi cég nem tudja teljesíteni az adófizetési kötelezettségét. Ezért

nyilvánvaló, hogy nem megbízási díj, hanem valami más (kölcson) célja volt ennek az összegnek, amit fel kellett volna tárnia a bíróságnak, mert megbízási díj esetén a megállapodás értelmezhetetlen. Az, hogy olyan megállapodás született, hogy az alperes visszafizet, éppen azt igazolja, hogy a jogcímben való megállapodás nem lehetett sem megbízási, sem más olyan jogcím, ami az alperest feljogosítaná az összeg végleges megtartására. Ellenkezőleg, az e-mail-ben leírt megállapodás cáfolja a megbízási jogcímet, hiszen ilyen esetben az EVA összege is, és az IPA összege is – és még a következő évi IPA előleg is, amit az előző évi alapján kell fizetni – mindenképpen visszatartásra került volna.

Az alperes maga ismerte el, hogy a munkát nem csak ő, hanem 12 személy végezte. Az alperest már csak erre tekintettel sem illeti meg a teljes bevétel. Hiteltelen alperes azon nyilatkozata, hogy ő kifizette a többieket, mert a többiekre is vonatkozott volna az SZJA fizetés szabálya, amit, mint kifizető le kellett volna vonnia, ám ilyen nyilatkozatot nem tett.

A visszafizetés ténye éppen azt bizonyítja, hogy a felperesi cég utalásának jogcíme nem megbízási díj volt, hanem valami más. A felperesi cég állítása szerint ez kölcsön volt, az összegnek a megbízási díj jogcíme pedig az EVA és IPA (megismételjük, hogy az IPA-t az alperes nem fizette vissza) összeg tekintetében ki van zárva, a felperesi átutalás többi részére pedig a megbízási díj jogcímet alperes nem bizonyította, és nem is volt az. Arra sem lehet következtetni, hogy a felperesi átutalás jogcíme vegyes lett volna, ez következik az összeg kiszámításának módjából is, és ellentmond mindkét fél előadásának is. Ha a kölcsön jogcíme nem megalapozott, akkor egyéb jogviszony hiányában a jogalap nélküli gazdagodás megállapítható.

3. A bevétel a felperesi céget illeti

„A felperes fellebbezése kapcsán a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a felperes tévesen értékeli úgy fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a visszafizetett összeg az alperes adója lenne.” (másodfokú ítélet 4. oldal 2. bekezdés).

De ha nem az alperes adója, akkor nyilván a felperesi cég adójának tekintette a bíróság, ami helyes is. Ha viszont a felperesi cég adója, akkor nyilván bevétele is volt a felperesi cégnek, amire tekintettel adóznia kellett. Azonban a bíróság szerint nem volt bevétele a felperesi cégnek. Ez azért egy elég nyilvánvaló ellentmondás.

„A bíróság álláspontja szerint ezen felperesi hivatkozás nem helytálló, hiszen nyilvánvaló, hogy a █████ Kft. által a – a számlázási érdekében beiktatott közreműködő cégment igénybe vett – felperes részére átutalt, 19.178.270,- Ft összeg nem a felperest illeti. Ezen összeg az alperest illeti az általa elvégzett szakértői tanulmányokért járó megbízási díjként.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés utolsó két mondata).

Most akkor hogyan is van ez? A felperesi cég csak adózik, de megbízási díj nem illeti meg (azaz nincs bevétele)?

„Alperes a felperesi törvényes képviselő levelére e-mail-ben 2012. július 28-án akként válaszolt, hogy elkészítette az EVA bevallást nyomtatványkitöltő programmal 1243. számúval, a rendszerrel leellenőriztette, ami semmilyen hibát nem jelzett ki. Az EVA bevallás szerint az adóévben megszerzett összes bevétel 19.178.000,- Ft és rögzítve szerepel, hogy az egyszerűsített vállalkozói adó 7.096.000,- Ft.” (elsőfokú ítélet 3. oldal 1. bekezdés).

„Az elsőfokú bíróság ítéletében azt állapította meg, hogy az alperes készítette el **a felperesi cég nevében** az EVA bevallást és a felperes részére a felperes által EVA címén az adóhatóságnak megfizetendő 7.096.000 Ft-ot utalta vissza.” (másodfokú ítélet 4. oldal 2. bekezdés).

Ellentmondásos, hogy a bíróság az adóbevallás elkészítésével kapcsolatban megállapította, hogy **az alperes a felperesi cég nevében cselekedett**, de a megbízónak történő teljesítéssel kapcsolatban már nem állapította meg, hogy a felperesi cég nevében történt volna.

Az alperes szándéka mindkét esetben nyilvánvalóan az volt, hogy a felperesi cég nevében cselekedjen.

A megbízótól származó átutalás tehát az alperes szerint is a felperesi cég bevétele, hiszen az alperes maga állította, hogy ő úgy készítette el a felperesi cég EVA bevallását, hogy abban a felperesi cég bevételeként az alperes maga tüntette fel a megbízó cégtől a felperesi cégnek átutalt 19.178.000,- Ft-ot, és ezzel az alperes – az általa állított adóbevallás elkészítésével – nyilvánvalóan elismerte, hogy a megbízótól érkező pénz a felperesi cég bevétele.

Ez megint csak azt igazolja, hogy maga az alperes is úgy gondolta, hogy a megbízótól a felperesi céghez érkezett átutalás teljes összege a felperesi cég bevétele. A felperesi cég bevétele pedig nyilvánvalóan a felperesi céget illeti.

Az alperes máskor is úgy nyilatkozott, hogy a megbízótól érkező átutalás a felperesi cég árbevételét képezi: „A folyamat része az is, mivel ez egy EVA-ás cég, ha beérkezik a számla (kiegyenlítése), a bruttó árbevétel 37 %-át a törvény alapján meg kell fizetni a NAV-nak.” (2014.12.02-i jegyzőkönyv, 2. oldal alja)

Tehát az alperes maga állította, hogy a beérkezett pénz a felperesi cég bruttó árbevételét – köznapi elnevezéssel: a bevételét – képezi. A jegyzőkönyv nem pontos, mert az alperes nyilvánvalóan úgy értette, hogy: *ha beérkezik a pénz, ami a számla kiegyenlítése*. A számla ugyanis nem a felperesi céghez érkezik, hanem éppen fordítva, a felperesi cég küldi a megbízó cégnek, tehát a számla a felperesi cégtől megy a megbízó cég felé, és a számla kiegyenlítése (átutalás) az, ami a felperesi céghez érkezik, amire tekintettel a 37%-os EVA-t meg kell fizetni. Tehát az alperes nyilvánvalóan a felperesi céget terhelő 37%-os EVA-ról beszélt, aminek az alapja a bruttó árbevétel, ami az az összeg, amit a megbízó cég fizetett a felperesi cégnek.

A bíróság tévesen fogadta el, hogy az, hogy a felperesi cég és az alperes az átutalás összegében megállapodott, egyben a megbízási jogcímben történő megállapodásukat is jelenti. Vö: „Ezen összeg az alperest illeti az általa elvégzett szakértői tanulmányokért járó megbízási díjként.” (elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdés utolsó mondata)

Ellentmondásos, hogy a bíróság nem állapította meg, hogy mi is az a szerződés, és mi annak a tartalma, ami alapján a megbízási díj az alperesnek járna, kivel kötötte azt az alperes, és kinek mit adott ezért az alperes cserébe (mi volt a szolgáltatás és mi volt az ellenszolgáltatás).

A bíróság tévesen értékelte az e-mail váltások tartalmát úgy, hogy azok az alperes bevételéről szólnának. Ezzel szemben azok a felperesi cég bevételéről, és az abból az alperesnek történő utalásról (valójában kölcsönről) szólnak, de jogcímben történő megállapodást nem tartalmaznak, és ezért a bíróság nem fogadta el a kölcsön jogcímet, de azt sem lehetett volna elfogadnia, hogy az alperes bevétele lett volna.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a felek előadásának és a bizonyítékoknak az egybevetése történik, és ehhez szükségesek azok a bizonyítékok, amelyek megalapozzák a helyes tényállást. A tényálláshoz hozzátartozik, hogy az alperes a saját bevételének tekintette-e az összeget, mert ha nem, akkor önmagában e miatt nyilvánvaló, hogy vissza kell fizetnie. Ezért a felperesi cég bizonyítási indítványától – hogy az alperes adott-e be adóbevallást vagy sem –, nem lett volna lehetőség eltekinteni.

Az ítélet sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogunkat, mert az ítélet szerint az alperes nem köteles visszafizetni a vagyonunknak mint tulajdonunknak megfelelő összegű pénzt. Az alperes részére átutalt pénznek megfelelő vagyon a mi tulajdonunk, azt állításunk szerint kölcsönadtuk, de ennek a jogcímnek a bizonyítottságának hiányában is, legalábbis átadtuk az alperes részére. Az alperes nem bizonyította, hogy ő a pénzt megfelelő jogcímmel véglegesen megtarthatja, ezért, ha más jogcímen nem is, akkor a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint köteles azt visszafizetni, aminek következtében a követelésnek megfelelő pénzmennyiség feletti rendelkezési jogunk visszaállna az eredeti értékére, azaz annyi pénzmennyiség felett lenne tulajdonjogunk, mint azelőtt.

4. Kamat (késedelmi vagy ügyleti)

A bíróság egyéb helytelen ténymegállapításokat is tett.

„A felperesi tényállítás szerint a kamatként a mindenkori jegybanki alapkamatban állapodtak meg az alperessel a késedelmes fizetés esetére.” (elsőfokú ítélet 3. oldal 2. bekezdés)

„A felperes álláspontja szerint a kamatként a mindenkori jegybanki alapkamatban állapodtak meg az alperessel a késedelmes fizetés esetére.” (elsőfokú ítélet 5. oldal 3. bekezdés, lap alja, utolsó előtti mondat)

Azonban nem késedelmes fizetés esetére, hanem üzleti kamatban állapodtunk meg, ami a törvény szerint egyébként is jár, megállapodás nélkül is. Késedelmi kamatban nem állapodtunk meg, azonban ez is jár egyébként is a törvény szerint.

„Felperesnek kellett bizonyítania azt is, hogy a felek a kölcsön visszafizetése után kamat fizetésében állapodtak meg.” (elsőfokú ítélet 5. oldal 2. bekezdés utolsó mondat)

Ezzel szemben a kamatban nem kellett megállapodni ahhoz, hogy az járjon a felperesi cégnek, ezért a kamat kikötését nem kell bizonyítani. A Ptk. 232. § (1) bekezdés alapján a pénztartozás után kamat jár, és csak magánszemélyek egymás közti viszonyában van az a szabály, hogy kamat csak kikötés esetén jár.

5. A másodfokú bíróság indokolatlanul nem engedélyezte, hogy a tárgyaláson a felperesi cég hangfelvételt készítsen

A másodfokú tárgyaláson a felperesi cég kérte a bíróságtól, hogy hangfelvételt készíthessen. A bíróság elnöke indokolás nélkül, rögtön azt felelte, hogy nem készíthet. Ez megdöbbentő, mert a Pp. 134/A. § (1) bekezdése szerint: „A nyilvános tárgyaláson – a bíróság által meghatározott módon – időbeli korlátozás nélkül készíthető kép-, illetve hangfelvétel.”

Ez a szabály ugyan lehetővé teszi a bíróság számára, hogy meghatározza a hangfelvétel módját, ez azonban nem járhat azzal, hogy azt indokolatlanul megakadályozza. Ezzel a bíróság megsértette a felperesi cégnek a tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz való jogát, hiszen egyértelműen és nyilvánvalóan jogtiprásról van szó.

A felperesi törvényes képviselő kérte a bíróságot, hogy: „Ezt vegyük jegyzőkönyvbe!”, erre az elnök visszakérdezett: „Vegyük?!”. Nyilván arra értette, hogy nem mi, hanem ő egyedül. Talán humorizálni akart, ahelyett, hogy utánanézett volna a hangfelvétel szabályainak.

6. Záró gondolat

Bár az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem szokott állást foglalni a tényállás megállapítása kérdésében, jelen esetben azonban a bíróság által megállapított tényállás annyira egyértelműen iratellenes, ellentmondásos és alapjogsértő, hogy ez esetben, kivételesen, a tényállás, illetve annak megállapításához vezető út felülbírálása indokolt.

V. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

Az elsőfokú bírósági ítélet ellen fellebbeztünk, ezzel kimerítettük a jogorvoslati lehetőséget. A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

VI. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében) az ügyben:

A jogerős másodfokú ítélet ellen nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt.
Perújítást nem kezdeményeztünk.

Kelt: Budaörs, 2015. augusztus 22.

Tisztelettel:

Melléletek:

1. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról

123

A BUDAI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG 3.	
ÜGYSZÁM KEZDŐÍRATON:	
Postán / Gyűjtődobozba / Személyesen / E-mailen / Faxon	
ÉRK.:	2015 -08- 24
PÉLDÁNY.....	FELZET.....
MELLÉKLET.....	KÖZTÜK.....
ÜGYSZÁM: UTÓÍRATON 21479/2014	